

Voorstel aan de gemeenteraad

Verordening leges 2026

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	J. Grooteman
Kenmerk	30570728
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening leges 2026 vast te stellen, met daarin de volgende aanpassingen:
 - a. Aanpassing van de tarieven met de jaarlijkse berekende inflatie conform de nota Lokale heffingen (2,2%), met uitzondering van tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt, alsmede de tarieven voor huwelijksleges en horeca die worden verhoogd conform de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024 (zie paragraaf 4.5 Opbrengstverhoging A. Kostendekkendheid leges).
 - b. **Paragraaf 3, Programma Duurzame bereikbaarheid – artikel 1.1:** aan te passen naar een tarief per dag, waarmee het beter aansluit op de praktijk en te veralgemeniseren, zodat ook andere ontheffing op basis van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Regeling voertuigen en de Beleidsregels verkeersontheffingen gemeente Utrecht hier onder vallen.
 - c. **Paragraaf 4, Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed – tarieven voor kabels en leidingen en voor inname openbare grond:** te verhogen met respectievelijk 11% en 9% boven op de berekende inflatie van 2,2%.
 - d. **Paragraaf 4, Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed – artikel 16, lid f (nieuw):** een tarief toe te voegen voor een ontheffing voor dierenambulances voor de nul-emissiezone.
 - e. **Paragraaf 5, Veilige stad:** de nieuwe definities voor sekswerk uit APV in de legesverordening te verwerken.
 - f. **Paragraaf 5, Veilige stad – artikel 17:** een tarief toe te voegen voor het aanvragen een vergunning voor een darkroom.
 - g. **Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikel 15 (nieuw; oud artikel 17):** het tarief voor de aanvraag en verlenging van een vergunning tijdelijke verhuur kostendekkend te maken.
 - h. **Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikel 16 (huidig):** te laten vervallen, omdat teruggave van leges niet van toepassing blijkt te zijn op artikelen 15 t/m 19 (nieuw).
 - i. **Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikelen 16 t/m 18 (nieuw):** toe te voegen voor leges betreffende volkshuisvestelijke diensten (aanvraag en verlenging urgentie, aanvraag woonvormindicatie en aanvraag voorrang vitale beroepen).
 - j. **Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikel 19 (nieuw; oud artikel 15):** het tarief voor de huisvestingsvergunning betaalbare nieuwbouw koop kostendekkend te maken.
 - k. Juridisch-technische en/of redactionele wijzigingen aan te brengen, voor zover daarbij geen inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Jaarlijks wordt de verordening leges geactualiseerd. Met dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd de tarieven voor 2026 vast te stellen. De legestarieven zijn aangepast met de inflatiecorrectie (4,50%), en conform de besluiten in de Voorjaarsnota 2025

Context

Aanleiding

Jaarlijks worden, tegelijk met de programmabegroting, de belastingverordeningen voor het komende kalenderjaar aan de raad aangeboden. Het wettelijke uitgangspunt (Gemeentewet) is dat de leges niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn. Een overzicht van de kostendekkendheid van de leges is opgenomen in de begroting, paragraaf Lokale heffingen. De bevoegdheid tot het vaststellen of wijzigen van de legesverordening en tarieventabel ligt bij de gemeenteraad.

Juridische context

Artikel 216 van de Gemeentewet bevat de bevoegdheid van de gemeenteraad om belastingverordeningen vast te stellen.

Artikel 229 van de Gemeentewet is de wettelijke basis voor de legesverordening. Op grond van dit artikel kan een gemeente onder andere rechten heffen voor het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Onder rechten worden mede verstaan de leges.

De artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet bepalen dat een burgemeester of gezaghebber rechten kan heffen voor het verrichten van handelingen ten behoeve van de aanvraag van een reisdocument.

Artikel 156 van de Gemeentewet maakt mogelijk dat de raad de bevoegdheid tot aanpassing van de legesverordening onder strikte voorwaarden kan overdragen.

Beslistermijn

Voor inwerkingtreding van de verordening per 1 januari 2026 is besluitvorming door de gemeenteraad uiterlijk eind december 2025.

Beoogd effect

Hiermee kan een vergoeding worden gevraagd voor gemeentelijke dienstverlening.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

De Verordening leges wordt jaarlijks vastgesteld, conform de [Nota lokale heffingen](#).

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Besispunt	
1	De Verordening leges 2026 vast te stellen, met daarin de volgende aanpassingen: a. Aanpassing van de tarieven met de jaarlijkse berekende inflatie conform de nota Lokale heffingen (2,2%), met uitzondering van tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt, alsmede de tarieven voor huwelijksleges en horeca die worden verhoogd conform de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024 (zie paragraaf 4.5 Opbrengstverhoging A. Kostendekkendheid leges). b. Paragraaf 3, Programma Duurzame bereikbaarheid – artikel 1.1: aan te passen naar een tarief per dag, waarmee het beter aansluit op de praktijk en te veralgemeniseren, zodat ook andere ontheffing op basis van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Regeling voertuigen en de Beleidsregels verkeersontheffingen gemeente Utrecht hier onder vallen. c. Paragraaf 4, Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed – tarieven voor kabels en leidingen en voor inname openbare grond: te verhogen met respectievelijk 11% en 9% boven op de berekende inflatie van 2,2%.

	d. Paragraaf 4, Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed – artikel 16, lid f (nieuw): een tarief toe te voegen voor een ontheffing voor dierenambulances voor de nul-emissiezone. e. Paragraaf 5, Veilige stad: de nieuwe definities voor sekswerk uit APV in de legesverordening te verwerken. f. Paragraaf 5, Veilige stad – artikel 17: een tarief toe te voegen voor het aanvragen een vergunning voor een darkroom. g. Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikel 15 (nieuw; oud artikel 17): het tarief voor de aanvraag en verlenging van een vergunning tijdelijke verhuur kostendekkend te maken. h. Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikel 16 (huidig): te laten vervallen, omdat teruggave van leges niet van toepassing blijkt te zijn op artikelen 15 t/m 19 (nieuw). i. Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikelen 16 t/m 18 (nieuw): toe te voegen voor leges betreffende volkshuisvestelijke diensten (aanvraag en verlenging urgentie, aanvraag woonvormindicatie en aanvraag voorrang vitale beroepen). j. Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – artikel 19 (nieuw; oud artikel 15): het tarief voor de huisvestingsvergunning betaalbare nieuwbouw koop kostendekkend te maken. k. Juridisch-technische en/of redactionele wijzigingen aan te brengen, voor zover daarbij geen inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden.
Argumenten	
1.1	<u>Het aanpassen van het tarief met de jaarlijkse berekende inflatie conform de nota lokale heffingen (2,2%).</u> Jaarlijks wordt de verordening leges geactualiseerd. De tarieven zijn aangepast met de inflatie (2,2%). Dat geldt niet voor de tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt, zoals de tarieven voor reisdocumenten en rijbewijzen in hoofdstuk II van de tarieventabel. Deze tarieven worden vastgesteld op het wettelijk maximum (zie beslispunt 1, lid c). Aanvullend hierop verhogen we conform de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024 (zie paragraaf 4.5 Opbrengstverhoging) een aantal tarieven met meer dan ons inflatiepercentage. Dit betreft huwelijksleges en de leges horeca. Om de geraamde extra inkomsten van 0,025 miljoen euro op de huwelijksleges te realiseren, worden huwelijksleges van de eenvoudig huwelijken verhoogd met 15%. Om de geraamde extra inkomsten van 0,067 miljoen euro op de horecaleges te realiseren, worden alle tarieven in deze legesgroep verhoogd met 8%. Afgesproken is dat de leges evenementen en horeca in drie jaar naar een kostendekkend niveau gaan. Voor 2026 wordt in de Programmabegroting 2026 voorgesteld de verhoging van leges voor evenementen incidenteel te dempen, de verhoging is daarmee gelijk aan de inflatie.
1.2	<u>Het tarief in artikel 1.1 aan te passen naar een dagtarief, zodat dit beter aansluit op de praktijk (Paragraaf 3 – artikel 1.1)</u> Door artikel 1.1 van Programma Bereikbaarheid aan te passen naar een dagtarief sluit de regeling aan bij de huidige praktijk. Dit zorgt voor meer duidelijkheid en stimuleert kortere ontheffingen, wat leidt tot minder verkeersbewegingen. Daarnaast is er gekozen om het artikel 3 te veralgemeniseren, zo vallen ook ontheffingen op basis van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Regeling voertuigen en de Beleidsregels verkeersontheffingen gemeente Utrecht onder deze bepaling. Dit zorgt voor een eenduidige en bredere toepassing.
1.3	<u>De kostendekkenndheid bij kabels, leidingen en inname openbare grond verder verbeteren door de tarieven met respectievelijke 9% en 11% te verhogen boven op de reguliere jaarlijkse inflatie van 2,2%</u>

	De tarieven voor kabels en leidingen en inname openbare grond worden met respectievelijk 9% en 11% verhoogd boven op de inflatie (2,2%) om aan te sluiten bij de werkelijke kostenontwikkeling en kostendekkendheid. De verhogingen zijn nodig door de toenemende complexiteit van vergunningaanvragen en de toezegging om bij grote opbrekingen altijd 100% controle uit te voeren. Voor inname van openbare grond dalen de inkomsten door minder voorwerpen per aanvraag, waardoor een tariefsverhoging noodzakelijk is. De lasten nemen vooral toe voor bedrijven en de binnenstad; daarbuiten blijft de impact beperkt door uitzonderingen voor kortdurende en kleinschalige plaatsingen.
1.4	<u>Het opnemen van een tarief voor ontheffing dierenambulances nul-emissiezone (Paragraaf 4 – artikel 17, lid f)</u> Met de invoering van de nul-emissiezone wordt een apart tarief van € 25 voor ontheffingen voor dierenambulances opgenomen. Dit landelijke, sterk verlaagde tarief ondersteunt vrijwilligersorganisaties en heeft voor de gemeente Utrecht geen financiële impact, aangezien de uitvoering bij de RDW ligt.
1.5	<u>Het opnemen van de nieuwe definities van sekswerk (Paragraaf 5)</u> De aangepaste definities voor sekswerk uit de APV van 20 februari 2025 worden doorgevoerd in de legesverordening. Hiermee ontstaat juridische consistentie en wordt in artikel 14 lid 2 onderscheid gemaakt tussen seksbedrijven met en zonder sekswerkers.
1.6	<u>Het opnemen van een tarief voor vergunning darkroom (Paragraaf 5 – artikel 17)</u> Met het opnemen van een apart tarief voor een darkroom sluit de legesverordening aan bij recente wijzigingen in de Verordening horeca (20 februari 2025) en de Nadere regel evenementen (9 april 2025), die een vergunningaanvraag voor darkrooms mogelijk maken. Het nieuwe legesartikel dekt de kosten voor de behandeling van deze aanvragen en zorgt zo voor een kostendekkende uitvoering.
1.7	<u>Het tarief voor tijdelijke verhuur verder te verhogen, zodat er kan worden gestreefd naar maximale kostendekkendheid (Paragraaf 6 – artikel 15)</u> Het tarief voor de aanvraag en verlenging van een vergunning voor tijdelijke verhuur wordt aangepast naar kostendekkend niveau. Hiermee worden de uitvoeringskosten gedekt en sluit de legesverordening aan bij het principe van kostendekkendheid.
1.8	<u>Het niet meer opnemen van artikel 16 (huidige legesverordening), omdat deze niet meer van toepassing is.</u> Artikel 16 komt te vervallen, omdat teruggave van leges niet van toepassing is op de artikelen 15 t/m 19 (nieuw). Dit voorkomt doublures en houdt de verordening juridisch zuiver.
1.9	<u>Het opnemen van kostendekkende tarieven voor volkshuisvestelijke diensten (Paragraaf 6 – artikelen 16 t/m 18)</u> Voor aanvragen en verlengingen van urgenties, woonvormindicaties en voorrang voor vitale beroepen worden nieuwe leges ingevoerd. Deze dekken een deel van de uitvoeringskosten en vormen een drempel tegen onrechtmatige aanvragen, terwijl ze betaalbaar blijven voor degenen die recht hebben op deze voorzieningen.
1.10	<u>Het doorvoeren van juridisch-technische en redactionele correcties in de belastingverordening, zodat dit leidt tot verbetering van de leesbaarheid</u> Bij de vaststelling van een nieuwe legesverordening worden ook juridisch-technische en redactionele wijzigingen doorgevoerd. Deze hebben geen inhoudelijke gevolgen, maar verbeteren de leesbaarheid, corrigeren verwijzingen en nummeringen en zorgen voor consistentie met wet- en regelgeving.

Financiën

De gemeente Utrecht brengt voor verschillende dienstverlening aan burgers leges in rekening. De raming van de legesbaten is gebaseerd op de tarieven die zijn opgenomen in de legestabel 2025 en een prognose van de aantallen vergunningen en andere diensten voor 2026. De baten en lasten van deze leges zijn in de paragraaf Lokale heffingen opgenomen.

Vervolg

Nadat de raad de verordening heeft vastgesteld wordt deze gepubliceerd op overheid.nl. Het nieuwe tarief wordt met ingang van 1 januari 2026 in rekening gebracht.

Samen stad maken (voorheen Participatie)

'Gemeente aan zet' van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Communicatie

De nieuwe tarieven worden naast publicatie op overheid.nl gemeld op de website van de Belastingssamenwerking.

Niet-Referendabel

Dit raadsvoorstel is niet-referendabel omdat het een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Verordening Leges 2026

Bijlagen informatief

-